

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Közsegek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szerkesztési részét illető közlemények a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal Kézdi-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetmények s előfizetési pénzek
küldendők.

Féltreértések a politikában.

Budapest, 1901. január 8.

(„P. C.”) Mindig végzetes, ha a politi-
kában félreértés merül föl. Az a nézet
uralkodik, hogy a politikában a jóhisze-
mőséget nem veszik az emberek oly szí-
goruan, mint a magán életben, és ezért
keresik olyan esetekben, midőn valamely
politikus ténye, vagy nyilatkozata az óhaj-
tottnál más hatást ért el, a roszhiszemű-
séget még akkor is, midőn az illető a
helyreigazítás végett a legmesszebbmenő
nyilatkozatokat teszi. Csak így érthető,
hogy egy mondat, melyet a szabadelvű
párt szónoka, Falk Miksa dr. a miniszter-
elnöknél történt újévi üdvözlés alkalmá-
val beszédében odavetett, oly sok port
kavart föl, és a diszkusszió még most is
tart, dacára annak, hogy Falk ismételt
kijelentette, hogy egyáltalán eszeágában
sem volt a nemzeti párt tagjait, vagy a
disszidenseket megbántani, vagy leala-
csonyítani akarni. Az a mondása, hogy a
szabadelvű pártban mi sem változott, csak
a tagok száma szaporodott, talán nem
keltett volna oly nagy visszatetszést, ha
azzal nem formulázta volna újból oly
érdesen az az egyetlen ellentét, melyet a
szabadelvű párt régi és új tagjai közt egy-
általán észrevenni lehetett. Hisz érthető,
ha a régi gárda azt óhajítja, hogy hig-
yük, miként azelőtt sem ért kevesebbet,
mint most; de az is ugyancsak érthető,
hogy a párt új tagjai Széll kormányzatát
másnak tartják, mint az előbbieket, miután

csak ez a különbség igazolja azt, hogy
azelőtt ellenzék voltak, most pedig akor-
mányt támogatják.

Mi magunk Falk Miksa roszhiszemű-
ségét annyira kizártuk tartottuk, hogy
az újévi üdvözlésről irt ezikkelyünkben
az inkriminált mondatról említést sem
tettünk. Tudtuk, és ebben nem csalatkoztunk,
hogy a párt a maga összességében
a világ semmi kincséért sem cserélné föl
mostani szerkezetét a Széll Kálmán kor-
mányra lépése előttivel, és hogy Falknak
semmiképpen sem lehetett szándéka vi-
szályt kelteni, és már azért sem, mert ese-
ményekről, melyek elkezdene gurulni,
soha sem lehet tudni, hogy fognak ala-
kulni; de még azért sem, mert mindenki
tudja, hogy Széll Kálmán nem az a fér-
fiu, a ki csak úgy incedentaliter szétrom-
bolni engedi művét. A válasz, melyet
Széll miniszterelnök a hozzá intézett be-
szédre pontról-pontra adott, nem is engedi
a legesekélyebb kételyt sem fenforogni,
és a zajos, szivélyes tetszés, melylyel vá-
lasza találkozott, kétségtelenné teszi, hogy
az egész párt minden részében egynök
érzi magát vezérével, Széll Kálmánnal.

A kellemetlen esetet különben nem
sokára eligazítják. A szabadelvű párt oly
nagy feladatok előtt áll, melyek a magyar
állam és az egész monarchia érdekeit il-
letik, hogy azok legyőzéséhez egész ere-
jére szükség lesz. Az ország Széll Kál-
mán kipróbált vezetése alatt teljes biza-
lommal van a szabadelvű párt iránt, nem
szabad tehát, hogy félreértések, vagy ér-

zékenységek által erejében valahogy kárt
szenvedjen. Ennek tudata a mérvadó sze-
mélyeknél létezik és ez kell, hogy ke-
zesség legyen a jövőre.

Háromszék vármegye közigazgatási bizottságának üléséből

S.-Szent-György, január 8.

A bizottság ülését Pötsa József v. b. t. taná-
cos, főispán, a tagoknak az új esztendő alkalmával
való üdvözlésével nyitotta meg s bejelentette, hogy
forgalmi akadály miatt dr. Sinkovits Ottó közgaz-
dasági előadó és Stocker Antal kir. ügyész, betegség
miatt pedig Zathureczky Gyula biz. tag nem jelen-
hettek meg.

A bizottság és az albizottságok a következőleg
alakították meg. Választott biz. tagok az 1901. évre:
Ujjvárossy József, kir. tanácsos, Imreh Albert, Te-
mesváry János, dr. Székely György, Imecs János.
Az 1902. évre: Nemes János gróf, Zathureczky Gyula,
Vajna István, dr. Bodor Tivadar, Bogdán Arthur.

Fegyelmi választmány.

Rendes tagok: kinevezett hivatalosak közül:
Tusa Gyula, kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató,
Gyárfás Győző, kir. főmérnök, államépít. hivatalfőnök;
választottak: Nemes János gr., Ujjvárossy József,
kir. tanácsos. Póttagok: Csánki Gyula, kir. tanfel-
ügyelő és Zathureczky Gyula.

Börtönvizsgáló küldöttség.

Imecs János, Vajna István, Imreh Albert és dr.
Székely György.

Járásbírószághifogházak vizsgálá-
tára külön kiküldettek.

A sepsiszentgyörgyi kir. járásbírószághoz: Ujj-
várossy József, a kovásznai kir. járásbírószághoz:
Imecs János, a nagyajtai kir. járásbírószághoz: Zathureczky Gyula.

TÁRGZA.

A Gárdonyi Géza havi részletei.

Most, hogy a piacon már javában árulják az
egyetlen kelendő magyar könyvet: a kalendáriumot,
érdekes elmondani azt a vidám történetet,
mely pár évvel ezelőtt Gárdonyi Gézával, a kitűnő
novellistával megesett.

Gárdonyi Géza tudvalevőleg afféle enciklopé-
dikus elme: elbeszéléseket és költeményeket ír,
szenczációt írt egy történelmi regényével, természet-
tudományi megfigyelései sok szakbeli tudóst meg-
gyengyentettek; gyermekmeséi, tréfás mókái általános
népszerűségnek örvendenek a kis emberek világá-
ban. Göre Gáborját pedig a legutolsó magyar falu-
ban is szeretik, olvassák és megkaczagják.

Senkise csodálkozhatik hát, hogy Gárdonyi
Géza egy szép őszi napon szenczációs könyvvél
lepte meg a magyar olvasóközönséget: egy olyan
kalendáriumot fundált ki, melyet mindenki kétezer
esztendőig használhat. Nem kicsiség, t. olvasó, ha
az ember ötven kraczárnyi kiadás után elégedetten
így szólhat magában:

— A kalendáriumnak tehát elvettem volna a
gondját. Istennek hála, kétezer évig nyugodt le-
hetek

A naptárt nagyon megbámulták a könyves-
boltokban, a publikum szívesen leszurta az ötven
krajczárt s Gárdonyi Géza derűlten élvezhette ze-
niális munkája hatását (ámbar akadt egy-egy skep-
tikus elme, aki a könyv lapozgatása közben meg-
vakarta a fejbubáját s aggódva így morfondált ma-
gában: Hátha előbb halok meg, semmint a kalen-
dárium lejár!) mikor valamilyik reggel egy zöld-
hajtokás pénzügyőr csöngetett türelmetlenül a lakása
ajtáján.

— Kit keres? — kérdezte Gárdonyi Géza ba-
rátságosan.

— Gárdonyi Géza íróművész urat, — felelte
a pénzügyőr.

— Én vagyok. És szabad tudnom, hogy mi-
ben lehetek a szolgálatára?

A főnász erre egy hivatalos idézést adott át
a kitűnő írónak. Az idézést az adófelügyelőség
írta, szigorúan elrendelvé, hogy Gárdonyi két
nap lefolyása alatt jelenjék meg az adófelügyelő
színe előtt.

Az író kissé megdöbbenve nézett a pipatoriuma
felé (nem lehet tudni, hogy nem akadt-e valami
gaz denuncziás?) de a mondott napon pontosan, be-
állított abba a hivatalba, melyet az idézés megje-
lölt. Rövid másfélórai várakozás után szerencsésen
be is jutott a hatalmas ur elé, aki a főváros adó
ügyeit intézi.

Gárdonyi illedelmesen bemutatkozott, mire az

adófelügyelő unott arczezal tekintett föl reneteg
írásomói közül.

— Hja, Ön az? — mondta a szigorú ur ásitva.
Azért hívatlak, mert egy kis fizetséget kell majd
teljesítenie az adóhivatal pénztárában. Ha akarja, át
is adom a czédulát . . .

— Szabad tudnom, hogy micsoda fizetséget?

— A kalendáriumokról van szó, amiket Ura-
ságod kiadott. Az illeték ugyanis több valamivel
annál, mint amit Uraságod már lefizetett. . . .

— Hát mennyit kell még fizetnem? — kérdezte
Gárdonyi Géza boszusan.

Az adófelügyelő föltette a pápaszemét, egy
darabig keresgélt az írásközött, aztán hanyagul,
álmosan így szólott:

— Mindössze 479.760 forintot.

Gárdonyi megdöbbenve kapaszkodott meg az
írásztalba (egy perczig azt hitte, hogy az adófel-
ügyelő akut idegrohamot kapott) aztán gépiesen
dadogta:

— Hogy méltóztatik ezt érteni?

— A dolog nagyon egyszerű, — felelte az
adófelügyelő nyugodtan. Uraságod egy kalendáriumot
adott ki, mely a saját bevallása szerint kétezer
esztendőig használható. Mint tudja, minden egyes
nap után a kincstár hat krajczárnyi bélyegilletéket
szed. Ugy ám, de a naptárilleték csak egy
évi használatért van megállapítva; s ha az Urasá-
god naptárát kétezer évig használják, hát mind-

Feltételeken szabadlábba bocsátott fegyverek felügyelő bizottsága Vajna István, Imecs János.

Árvaügyi felelősségi bizottság

Rendes tagok: Ujjvárossy József és dr. Székely György, póttag: Temesváry János. Főispán által ki-nevezett rendes tagok: Imreh Albert, dr. Bodor Tivadar, póttag: Bogdán Arthur.

Erdészeti albizottság:

Elnök: Potsa József főispán, tagok: Ujjvárossy József, Bogdán Arthur; előadó: Krajcsóvi Béla kir. erdőfelügyelő; előadó helyettes: Nagy György m. kir. erdőmester; jegyző dr. Demeter Gyula I. aljegyző.

Erdei kihágási II. fokú bíróság:

Rendes tagok: Imreh Albert, Ujjvárossy József, Nemes János gróf, dr. Bodor Tivadar. Póttagok: Bogdán Arthur, dr. Székely György, Temesváry János, Zathureczky Gyula.

Felhasználási küldöttség (1883. XV. t. cz. alapján.)

Dr. Bodor Tivadar, Zathureczky Gyula, Imecs János, Temesváry János.

Tanítói nyugdíj elbíráló bizottság.

Ujjvárossy József, Imecs János.

Az 1898. évi II. t. cz. 72. §-a alapján alakított bizottság.

Rendes tagok: Bogdán Arthur, Zathureczky Gyula, Temesváry János, dr. Székely György. Póttagok: Imreh Albert, Ujjvárossy József, Nemes János gróf, dr. Bodor Tivadar.

Helyettes tisztügyész: dr. Künnle Tivadar.

A szakelőadók havi jelentéseiből felelőjük a következőket.

Közigazgatás.

Szent-Iványi Miklós vármegyi alispán jelentése szerint december hónapban dr. Szini Gyula j. orvos 7 napi, ifj. Herrmann Antal allelőltárnak 8 napi, Kónya Miklós, főszolgabíró 3 napi, dr. gróf Haller József III. aljegyző 31 napi és Morvay Endre szolgabíró 8 napi szabadságidőt élveztek.

Andrási Albert végzett joghallgatót főispán ur közigazgatási gyakornokká a központba, Bokor György számviteli és jegyzői képesítési vizsgálati bizonyítvánnyal ellátott málnási lakost, saját kérésére a kézdi járási szolgabíró mellé díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Tizenöt napos utazási igazolvány kiadatott 139 db, egyéves utlevél kioszkoltatott 188 db.

A vármegyei pénztárnak és összesített gyámpénztárnak vizsgálatáról felvett leleteket és jegyzőkönyvet bemutatta.

A közrend és csendháborításért bejelentett egyének részben elzárással, részben pénzbírsággal voltak büntetve.

egyik évért külön jár hat krajczár. És minthogy a naptár négyezer példányban jelent meg. . .

Gárdonyi kísérletet tett, hogy közbevigyen, de az adófelügyelő erősen folytatta:

— 4000×6 az összesen 24.000 krajczár, vagyis kétszáz és negyven forint. Szorozza meg ezt a számot kétezerrel s eredményül négyszáznolevzen ezer forintot kap. Minthogy azonban az első évi illetéket szabályszerűen lefizette, a hátralék most már nem több, mint mindössze 479. 760 forint. . .

— És ön azt kívánja, hogy a pénzt még ma délelőtt lefizessem?

Az adófelügyelő jóindulattal intett:

— Ha a fizetés netán nehezebbre esnék, — mondta nyájasan — megadom Önnek a részletfizetési kedvezményt. Fizessen minden hónap elsején 89.000 forintot s akkor egy év alatt az egész kötelezettségének eleget tesz. . .

Gárdonyi, akiben akkor már felülkerekedett az ő ismert, szelid humora, halálán meghajolt az adófelügyelő előtt:

— Ha szabad egy kis szívesiséget kérnem, mondjuk, hogy csak 35.000 forintot fizetek havonként. Többre jelenleg igazán nem vagyok képes. . .

Az adófelügyelő elfogadta az ajánlatot (lám, hogy az ördög nem oly fekete, amelyennek látszik.) Gárdonyi pedig nyugodtan távozott. Lefizette-e már az egész illetéket, nem tudom; de tekintve, hogy az írók már IV. Rózsaszékes király rossz fizetők az is lehet, hogy egy-két részlettel még hátraléka van.

Szomaházi István.

Gyámügyek.

Séra Tamás vármegyei árvaszéki elnök jelentésében előadta, hogy november végén az árvák létszáma volt 12794, december hónapban gyámság alá helyezett 101, összesen 12895 személy. Ebből felszabadult teljes koruság által 75, nagykorúsítás által 22, férjhezmenetel által 8, halálozás által 9, együtt 114 személy. December végén gyámság alatt maradt 12781, november végén gondnokság alatt volt 892 személy. Decemberben gondnokság alá helyezés nem volt. Felszabadult gondnokság alól halálozás által 10 személy. December végén gondnokság alatt maradt 882 személy.

A háromszékvármegyei összesített gyámpénztárról leadott forgalmi kimutatás a következőket tartalmazza: Kézpénz áthozatal november hórl 6711 korona 15 fillér. Ehhez bevételített árvák javára az árvaszék beutalásai által 7566 korona 76 fillér. Adósktól tökeviszafizetések 3070 kor., és kamatokból 2358 kor. 8 fill. Együtt 12994 kor. 84 fillér. Összesen bevételített 19705 kor. 99 fill.

Ebből kiadatott 19 árva kielégítésére tőkében 5970 kor. 25 fill., és kamatban 214 korona 36 fill. Az árvák tartása és neveltetésére 2394 kor. 94 fill. Ki kölcsönzésre 2000 kor. Együtt 10579 kor. 55 fill. Melyet a bevételből levonva 9126 kor. 44 fill. kézpénz jött át 1901-ik évre.

Magánköteleztvény áthozatal november hórl 549082 kor. December hónapban kikölcsönözött 2000 kor. Összesen 551082 kor. Kiadatott tőketerlesztések által 3070 kor. 1901. évre áthozatott 548012 kor.

Ügyforgalom november hórl elintézetlen áthozatott, 312 december hónapban iktatóra érkezett 1045, összesen 1357 ügydarab. Ebből elintéztetett 1103, 1901. évre elintézetlen áthozatott 254 ügydarab.

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula, kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató bejelentette, hogy az összes adózási ágazatokban 355.934 korona folyt be. 48.874 koronával több, mint a megelőző év ugyanazon hónapjában. Egyenes adóban befolyt 172.518 korona, 24.536 koronával több, mint előző évben. A mezőgazdasági szeszfőződések felülvizsgáltattak.

A folyó évre szolgáló adókiivetési munkálatok folyamatban vannak; de az eredmény eddigelé csekély.

Közmunka, közlekedés.

Gyárfás Győző, kir. főmérnök bejelentette, hogy a közúti forgalom december havában akadálytalan volt, noha a csapadékos, nedves időjárás az utpályák állapotára nem volt kedvező befolyással s az utpadkák felpuhulása sárképződést okozott.

A vármegye törvényhatósági bizottságánál 1900. évi október hó 12-én tartott rendes közgyűlésben 389. száma. hozott azon határozatát, melylyel a brassó-bodza-krásznai törvényhatósági közutnak az államkincstár kezelésébe és tulajdonába történt átadását jóváhagyta: kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a már közölt megállapítások fentartásával tudomásul vette s erről a vármegye közönségét értesítette.

A fadanyag az állami közutakra teljes mennyiségben kiszállítván, a felülvizsgálati jegyzőkönyvek felterjesztettek s a beágyazás, csekély tartalékanyag fentartásával, eszközöltetett.

Az 1901. évben teljesítendő építkezésekre többrendbeli művelet volt szerkesztés alatt. Így az állami közutakra előirányzott munkákra vonatkozólag, továbbá a sepsiszentgyörgyi új mentelep tervezése, a nagyajta-miklósvári utszakasz áthelyezésére vonatkozó művelet.

A brassó-ójtói állami közut 90—91 km. szakaszán előfordult partomlás helyén, az uttestet támasztó falazatnak alapozása elkészült és az emelkedő falazat oly magasságban rakatott fel, hogy az utpálya a közlekedés fentartására egy nyomnyi szélességben biztosítva van.

A kézdívásárhely-torja-bálványos-bükszádi közut 21—22 km. szakaszán, a csuszamlás hegyoldalban levő utkanyárba beépített szivárgócsatornák és burkolatok felülvizsgáltattak s a leszámlolás megtörtént. Függőben törvényhatósági építkezés nem maradt, valamennyi biztosított munka befejezést nyert. A zombori utkaparóház telke házilagos kivitelben kerítéssel látottat el.

Aldoboly községben az állami iskolánál Pap

Dezső vállalkozó által teljesített helyreállítások felülvizsgáltattak és leszámlolást nyertek.

Az „Erdélyi Erdőipar Részvénytársaság” tulajdonát képező Halom-goóri iparvasut, mely a Goór-helyen átvetőtől kettős síklót a telepekkel összeköti, műtanrendőri bejárás alá került; a Horánszky Gyula vasut-és hajózási főfelügyelő vezetése alatt megtartott eljárásban a hivatal főnöke vett részt.

A törvényhatósági közutak utsemélyzete új beosztást nyert, hat utkaparó visszanyerőként az államostított brassó-bodza-krásznai utvonatról, mi által az utkaparói szakaszok kedvezőbb beosztást nyertek.

Tanügy.

Értesítés.

A nők munkaköre oly széles, hogy annak minden ágában tökéletes ismereteket szerezni lehetetlen. E körülmény időzi elő, hogy egyik nő a háztartási dolgokban, a más a női iparban tünik ki. E két ismeret ágnak is annyi mellékága van, hogy azok tökéletesítésére egy emberi élet nem elég. Így tehát mindenki kényszerítve van, hogy ez ismeretkörből azokat sajátítsa el, a melyre a gyakorlati életben a legtöbb szüksége van.

A családi élet boldogsága leginkább a nő kezébe van bízva. Az ő takarékossága, munkássága, tapintata szokta felemelni vagy lesújtani a családot. E tudatban minden jó anya arra törekszik, hogy a női munkakör legszükségesebb két tényezőjét: a háztartási ismereteket és a szabászatot sajátítsa el leánya.

Az egyik ismeret kormányzó képessé, takarékossá, a másik a hasznos házi munkára alkalmassá teszi a leány növendékeket. Ki ne óhajtana, ki ne akarna, hogy leánya alapos ismereteket szerezzen e téren, biztosítsa a család jövőjét, boldogságát? A szellemi alapismereteket nyújtó iskolákkal el van városunk látva, de egy oly intézmény, hol az intelligensebb szülők gyermekei a fenn említett ismereteket elsajátítsák, még nincs. E hiányon akar segíteni a háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány nevelőintézet az által, hogy tágas és egészséges fekvésű helyiségében 1901. február 1-én egy női ruhaszabászati iskolát nyit meg, hová az intézet erre alkalmas növendékein kívül felvezi bejáró — a szabászat és ruhakészítés minden ágában magukat tökéletesíteni akaró nőket is.

A tanműhely vezetését Bálint Kálmánné urnő vállalta el, kinek e téren való szakképzettsége közeli ismerésben áll és elég garancia arra, hogy ez intézmény hivatásának meg fog felelni.

Midőn ez örömdetes körülményt a városi és vidéki közönség szíves tudomására hozzuk, azonszíves kérésünknek adunk kifejezést, hogy e tanfolyamra minél számosabban jelentkezni méltóztassanak.

Hogy hany hónapból fog a tanfolyam állani és minő ismereteket lehet elsajátítani stb. bővebb felvilágosítást nyújt akár Bálint Kálmánné urnő, akár Nagy Károly árvaházi igazgató. E tanfolyam sikere után a jövő tanév elején a gazdasszonyági tanfolyam is meg fog nyitni. Mindkét tanfolyam tananyaga, beosztása részletesen ki leendő dolgozva, hogy a szülők láthassák, minő ismereteket taníttatnak leányaik.

A szabászat és ruhakészítő tanfolyamra jelentkezni lehet 1901. év január 20-áig.

Ez intézménnyel a közjólét emelését óhajtjuk s így jogosult azon remény, hogy ugy a város, mint a vidék föl fogja használni a kedvező alkalmat.

K. Vásárhelyt, 1900. december 20.

Br. Szentkereszt Stephanie,

intézeti elnök.

Nagy Károly,

intézeti igazgató.

Ujdonságok.

Lukács Béla halála.

Múltkor lapunk zártakor vettük s már nem közölhetjük a szomorú hírt, hogy Lukács Béla, volt kereskedelemügyi miniszter, ez évben a párisi kiál-

litási kormánybiztosság vezetője, Marosvásárhely város orsz. képviselője, közéletünk e kimagasló alakja, f. hó 7-én este 5 óra tájban öngyilkos lett. A Ferencz József-hídról a Dunába ugrott s onnan halva húzták ki. Halála híre országszerte, sőt Párisban s az egész Európában, a hol csak ismerték, általános megdöbbenést s osztatlan mély részvételt keltett s Ő Felségét a királyt is mélyen megdöbbenítette. Az öngyilkosságot mindenestre pillanatnyi elmezavarban követte el, mivel már 2 hónap óta súlyos idegban szenvedett. Temetése, melyet a kereskedelmi minisztérium rendezett, f. hó 10-én délután volt óriási részvét között; Marosvásárhely és Zalatna is nagy küldöttségekkel voltak képviselve. Életrajzi adatait röviden a következőkben adjuk: Lukács Béla szül. Zalatnán 1847-ben, hol családja az 1848-iki felkelés alkalmával a felizgatott vad oláhok által megöletett, s ő maga is csak majdnem esodás véletlen folytán menekült meg. A középiskolai tanulmányokat Gyulafehérvárról, a jogot Budapesten végezte. Korán lépett irodalmi térre előbb szépirodalmi kísérletekkel, később komolyabb tudományos, de főleg pénzügyi s nemzetgazdasági tanulmányokkal. Néhány éven át az állami főszámvévőszéknél, melynek elnöke akkor Gajzágó Salamon, későbbi ipa volt és a m. kir. pénzügyminisztériumnál, közvetlenül Kerkápolyi Károly miniszter oldalánál hivataloskodott, ki reá sokat tartott, tehetségeit méltányolta, fontosabb munkákkal bízta meg s több ízben Bécsben is magával vitte jelentékegyebb tárgyalásokra. 1872-ben képviselővé választván, a pénzügyi minisztériumi állásáról lemondott s egész erővel képviselői hivatásának állt, hol 1874-ben a Ghyecz-féle adóügyi bizottságnak, s azóta a pénzügyi bizottságnak állandóan szakértő s tekintélyes tagja volt s egy ideig a „Közvélemény” című politikai lapot is szerkesztette. A magyar államvasutaknak Baross Gábor által történt újraszervezések Tolnay Lajos helyébe államvasuti igazgatóvá neveztetvén ki, képviselői mandátumáról s több pénzintézetnél viselt hivataláról lemondott. Baross Gábor, a vaskezü kereskedelmi és közlekedési miniszter államtitkárává választotta. Baross kora halála után pedig, a Wekerle kormányban, annak követője s utóelneke és rendszerező hű és szilárd fentartója lett. A Wekerle-kormány visszalépésével ő is letette tárcáját, s ekkor a királyi valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozott neki. Előbb Hunyad vármegye, most Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottságának volt tagja, továbbá az erdélyi róm. kath. státusgyűlésnek is. Legutóbb, mint a parisi kiállítás magyarországi kormánybiztosa tevékeny részt vett a magyar ügy diadalra juttatása körül, s a művelt külföld elragadtatással emlékezett meg Lukács Béla sokoldalú tudásáról. A felhalmozott és egész erejét igénybe vett munka azonban beteggé tette. Súlyos idegbaja fokozott mértékben tört ki a napokban, a minnek áldozata is lett.

— **Megérdemelt elöléptetés.** Gyöngyössi István dr.-t, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék kiváló készségű és nagy szorgalmu joggyakornokát, társas életünk e kedvelt ifju tagját, az igazságügyi m. kir. miniszter kinevezte a sepsiszentgyörgyi kir. járásbírószékhez aljegyzővé. Öszintén gratulálunk.

— **Új árvaházi nevelő.** A háromszékvármegyei árvafiu-szeretotház új családnevelőt kapott György Béla, osdolai segédkantortanító személyében. A megyei közigazgatási bizottság f. hó 8-án tartott ülésében egyhangulag választotta meg a derék jóarvát ifju tanítót új állására.

— **Halálozás.** Szentkatolnai Cseh Gyulát, a kézdi járás derék főszolgabíróját súlyos csapás érte: neje, szül. Császka Mariska, egy szépmiveltségű, kedves ifju asszony, három kis gyermek szerető, gondos édes anyja, életének 33-ik évében, 10 évi boldog házasság élet után, hosszú, kínos szenvedés után, f. évi január 11-én délből, övéinek kimonhatatlan fájdalmára, jobblétre szenderült. A korán elhunyt ifju asszony temetése vasárnap (jan. 13-án) délután 2 órakor lesz. Elhunytáról megszorodott családja a következő gyászjelentést adta ki: Szentkatolnai Cseh Gyula, kézdi járás főszolgabíró és gyermekei: Lajos, Gyula és Jenő mélyen lesújtó, vigasztalhatatlan szívvel tudatják, hogy a gondos, teljesen családjának élő drága jó feleség és édes anyja: szentkatolnai Cseh Gyuláné sz. Császka Mari, életének

33-ik, házasságának 10-ik évében hosszas, igen kínos szenvedés és vallási kötelemi ájtatos elvégzése után, január 11-én d. e. 1/2 12 órakor megszűnt élni. A kedves halott földi teteme január hó 13-án d. u. 2 órakor fog a róm. kath. egyház szertartása szerint, ideiglenesen, a kézdivásárhely-kantai r. kath. temetőbe az örökké tartó nyugalomra elhelyeztetni. Lelkéért az engesztelő szent mise áldozat január 14-én d. e. 8 órakor fog a kantai róm. kath. templomban az egok urának bemutatattani. Nyugodjék esendesen! Kézdi-Vásárhelytől, 1901. január hó.

— **Kinevezés.** A magyar kir. igazságügyminiszter Kököszy Gábor, orbai járási szolgabíró a kézdivásárhelyi kir. ügyészség kerületébe, a kovásznai kir. járásbírószékhez kinevezte ügyészségi megbízottul.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Ambros Páter m. kir. esendőörörmester, alparéti őrsparancsnok kinevezte a kézdivásárhelyi kir. járásbírószékhez irnokká, a Sántha Albert nyugdíjazásával megüresedett irnoki állásra.

— **Megszűnt a Nemere,** megszűnt a forgalmi akadály, mely a brassó-háromszéki vasút kézdivásárhely-sepsiszentgyörgyi vonalán mult szombaton, január 5-én, a nagy hófúvás következtében beállott volt. E hó 10-én, csütörtökre a vonatok újból megindultak minden irányban.

— **Difteritisz Kézdivásárhelyen.** Biró Antal kézdivásárhelyi asztalos mester Lajos nevű 7-ik éves fia, f. hó 10-én difteritiszben meghalt. A kézdivásárhelyi áll. el. fiúiskola I. osztályának alig három hét alatt ez már a második növendéke, a ki a difteritisz áldozata lett. A mult hó végén Pataki Lajos, P. József fődrász I. osztályos kis fia, szintén e veszedelmes betegségben pusztult el.

— **Községek halálja.** Az orbai járás községei derék köztisztviselőben és szeretetben álló főszolgabírójuk: Hollaky Attila iránt érzett haládjuknak szép jelét adták. Valamennyien elhatározták, hogy a községházak nagytermeiben elhelyezik a derék és humanus főnök fél-életnagyságú arcképét, melyeket Bogdán Ferencz kézdivásárhelyi jónévi fényképész igen szép kivitelben már el is készített. Elismerés érte a derék községi eljáróknak.

— **Főispáni beiktatások.** Dr. Beldi László, nagykülli főispán beiktatása tegnap f. hó 12-én volt Segesváron. Az ünnepélyen Háromszék vármegye Szentiványi Miklós alispán vezetése alatt Dr. Székely György képviselő, Bogdán Arthur közíg. biz. tagok s számos törvényhat. biz. tag képviselték. Gr. Lázár István, brassói főispán beiktatása jövő kedden lesz Brassóban; Kolozsvárról mintegy 30-an fogják a törvényhatóság tagjai közül, élükön Gr. Beldy Ákos főispánnal, elkísérni az új főispánt.

— **Leégett állami iskola.** Nagy szerencsétlenség érte a laborfalvi (Háromszékmegye) iskolás gyermekeket. Az állami iskola, egy tágas, nagy faépület, a napokban, daczára a nagy hidegnek s óriási hónak, földig leégett. A baj úgy történt, hogy az iskolaszoba a nagy hidegre való tekintettel már kora hajnalban nagy tüzet rakott a tanteremben. Az egész fal hosszában húzódó fűtőcső nagyon neki hevült, a fal tüzet fogott s bár a tetőzetet vastag hóréteg fődte, még sem lehetett az épületet megmenteni. Porig égett.

— **Háromszéken megfagyott tótok.** A zord télnek újabb két áldozata van. Klimen János 23 éves jablunkai, és Sitora Fülöp 18 éves turzowkai tót munkások, kik a „Diósi Lajos fia”-ezégnél a bereczki „Páltin” nevű havasokban zsindelyt készítettek. Ezek ugyanis f. hó 6-án lejöttek élelemért Bereczkbe, és ugyanaz nap visszatértek a „Páltinba”. A hó nagy lévén nem tudtak a telepít feljutni, hanem attól mintegy 200 méternyi távolságra összeestek és segély hiányában megfagytak. Nagy könnyelműség a czégtől, hogy nem tart fenn a havason a munkások részére egy kantint, hogy ne legyenek kénytelenek életük kockáztatásával élelemről gondoskodni. Különben, hogy mily kevés gondot fordítanak az ily nyomorult munkásokra, kitűnik abból is, hogy a 60-70 idegen állandó munkásból egyetlen egy sincs bejelentve sem betegségyűző egyletnek, sem a községi eljárósnak. Kivánatos volna, hogy a hatóság ezeket az urakat nagyobb rendre szorítsa.

— **Fillérestélyt rendezett** f. hó 5-én a kovásznai „E. M. K. E. olvasókör”, a mely minden tekintetben szépen sikerült. A műsort Ignác László

lelkész nyitotta meg szépen sikerült alkalmi beszéddel. Dr. Zentai Dávid orvos felolvasást tartott, melyben a társulás előnyeit fejtegette. Biró Kornélia, Bende Anna, Károly Mari, Nagy Iлона s Székely Gergely és Abod Imre szép dalokat énekeltek, utóbbi sikerülten adta elő Vörösmarty „Szép Ilonka” cz. költeményét. Nagy Iлона és Biró Kornélia csinos népdalai, Rozner Rezső szavalata s Nagy Gergely monologja nagy hatást idéztek elő. A rendezésért Bartók Lajost, Király Jánost, Székely Gergelyt és Zsigmond Lajost illeti érdem.

— **Érdekes számok.** Megindult a népszámlálás. Bizonyosan érdekesek lesznek azok a számok is, melyeket a statisztikai hivatal fog eredményképpen felmutatni. Erre azonban még várunk kell egy pár évig. Addig egyéb érdekes számokat közlünk, melyek összefüggének a népszámlálással, s melyeket lapunk külön matematikusa állított össze. A számlálólapok súlya körülbelül 600 métermázsza, tehát 6 wagon teher. Egymásra rakva kiad egy 1800 méter magas oszlopot, a mi 6 Eiffel-torony magasságának felel meg. Koczkába rakva mindössze 64 köbméter nagyságú koczkát kapunk. Ellenben a számláló lapokkal beterithetünk egy 100 kat. hold nagyságú birtokot. Tinta, a lapok kitöltésére közepes számításal, 2 hektóliter szükséges.

— **Hálás köszönet a nemes sziveknek.** Bízalommal, hittel és reménységgel fordultam a nemes szívű áldozatkész közönséghez, hogy áll. iskolánk szegény tanulóinak felruházásához adományaikkal járulni sziveskedjenek. Nem csalódtam. 49 korona és 28 fillér gyűlt e célra és pedig: A kézdivásárhelyi jótékony négyletől 20 korona, Intze István mérnök úrtól 20 korona, Fűjér Antal kerekded úrtól 3 korona 28 fillér, Blatt Mihály úrtól 3 korona, Egy ismeretlenlől 3 korona. Tíz szegény iskolás gyermek áldja e jó lelkek nemes szívét s küldi forró imáját a Mindenhatóhoz, hogy tegye reájok nézve ez évet a boldogság és megelégedés esztendőjévé. De még nem szűnhetek meg a kéréssel, mert még mindig van 18 szegény, a ki várja az angyalát és én hiszem nem ok nélkül. Eljön, bizonyára eljön. Köszönet a nemes sziveknek! Kézdivásárhelyen, 1901. jan. 10-én M. Székely János áll. isk. igazgató.

— **Az új királyi palota.** A budai királyi palota újjaalakítása már annyira előre haladt, hogy valószínűleg a jövő nyár folyamán már teljesen kialakul a királyi palota új képe és csak a palota belsejében szükséges munkák, berendezés és a mostani istállóépület átalakítása lesz hátra. Az északi szárnyat már majdnem teljesen elborítja a terméskövet imitáló burkolat; a középtraktus hosszú oszlopsorát is már felállították s tetejébe most emelik a kupolát. A főkupolának vasváza már teljesen készen áll, úgy hogy már látható milyen magasra nyulik a főkupola; tulajdonjaja még a Mátyas-templomot is. A kupolát bronzszerű bádoggal fogják befedni tavasszal és szegélyeit bearanyozzák. December folyamán nyoloz új szobrot és egy szoborosoprot helyeztek el a királyi palotában. A nyoloz szobor közül négy a halászatot jelképezi, ezeket a déli szárny homlokzatának ormára tették, a többi négy a földmivelést jelképezi, és az északi szárny homlokzatának ormát díszítik. Mind a négy szobrot termésköböl faragták ki. A mult héten befejezett szoborosoprot a királyi palota egyik legszebb művészi ékesége lesz. A középső traktus oszlopsorral szegett görög templom formájára épül, a középső oszlopokon a háromszög alakú timpanon nyugszik. Ebbe helyezték el a szoborosoprotot, melynek kilence alakja van. Egy nemtő plakettet tart ő felesége arczmásával; a király szemét egy könyvre szegezi, melybe aranybetűvel van vésva ez a szó: Lex. A csoport többi alakjai bírák és a törvény iránt való hódolatot szimbolizálják. Teljesen készen van már a lovaglóépület is. A krisztinavárosi oldalon, a krisztinavárosi szárny aljában épült. Szintén kömitációval burkolt épület, melyben az apró toalettszobákon kívül csak a manézs-terem van. A manézs-terem északi és déli oldalán páholyok vannak a nézők számára. A manézs-terem két benyílójában majolikával burkolt díszes istállóhelyiségek vannak huszonnégy paripa számára.

Sz. 3255—900. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szacsavay Gyula ügyvéd által képviselt Zsigmond Ferencz lemhényi lakos végrehajtónak, ugyanodavaló Györgyi Simonná Zsigmond Rozália végrehajtást szenvedett elleni 110 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Lemhény község határán fekvő, a lemhényi 56. sz. tjkvben 851., 852., 853. hrsz. ingatlan 364 K., 2678. hrsz. ingatan 30 K., 3522. hrsz. ingatlan 25 K., 4952/3. hrsz. ingatlan 14 K., 8141. hrsz. ingatlan 10 K., 8618. hrsz. ing. 16 K., 9227., 9229 hrsz. ing. 23 K., 9795., 9796. hrsz. ing. 36 K., 11303. hrsz. ing. 3 K., a lemhényi 1269 sz. tjkvben 11763--11765. hrsz. ing. 42 K., 12664., 12665. hrsz. ing. 78 K., az 1489. sz. tjkvben 174. hrsz. ing. 44 K., a 2006. sz. tjkvben 3 185. hrsz. ing. 32 K. a B. 6. alatti foljegyzés sérelme nélkül, a 3076. sz. tjkvben foglalt 4229., 4230. hrsz. ing. 116 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi január hó 22-ik napján d. e. 9 órakor Lemhény község házában d. u. 2 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX t. cz. 170. § a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság. K.-Vásárhelyt, 1900. évi szept. hó 12-én.

Vajna,

(7. 1--1.)

kir. tvszéki bíró.

SZÉKELYFÖLD

kiadóhivatala

Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir- és írószerkereskedése Kézdi-Vásárhelyt.

Nagy választék mindenemű irodák, noteszek, tollak, tollszárak, és tinta-tartókból.

Dusraktáriskolák részére színes vízfestők, radirgummi, rajzpapír és rajzszegekkel.

Könyvnyomda!

Nagy nyomtatványraktár közsegek, egyházak, iskolák és ügyvédi irodák részére.

Mindenemű bekötött üzleti könyvek nagy választékban.

Könyvnyomdában az e szakmába vágó mindennemű munkákat, u. m.: folyóiratok, művek, füzetek, körlevelek, feliratszok, barczakönyvek, számlák, üzleti- és névjegykártyák, levélfejek, levélborítékok, cégnyomással, gyászjelentések, eljegyzési, esküvői és alkalmi meghívók elkészítését a mai kor igényeinek megfelelően gyorsan és pontosan a legújatosabb áron vállalom el.

Közigazgatási, körirvosi, egyházi stb. hivatalok részére nagy nyomtatvány raktárt tartok. A közigazgatási nyomtatványokat készpénzfizeté mellett mélyen leszállított áron átítom el.

Kiadásomban hetenkint kétszer megjelenő „SZÉKELYFÖLD” politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlapra előfizetéseket bármely időben elfogadok. Előfizetési ára: Egész évre 10 kor., felévre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. Iparosoknak helyben 8 korona.

Háromszék vármegye nyomtatvány szállítója.

Különlegesek levélpapírok, névjegyek, menyegzői és eljegyzési kártyákban.

Iskolák részére mindenféle írkák, gyakorlatok, egyenes és háromszögűvonalzók.

Papírkészítés!

Könyvek, füzetek, folyóiratok bekötése a legolcsóbb áron eszközölhető.

Folyóiratnak megrendelése a legnagyobb százalékkal leengedéssel vállaltatik el.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

BUTOR

készpénz fizetés mellett jutányos áron kapható

IFJ. JANCsó MÓZES butorraktárában

Kézdi-Vásárhelyen.

Csak ezzel a törvénysz. bej. védőjeggyel valódi.

LONDON,
Chiff Office S. W.
48 Brixton Road.

Főraktárak:
Burma, Angol India, Agén. Zárab.

Alger, Amsterdam, H. Sanders, Rokin & Bazel.

Sat. Jancsó győgtár, W. Kraus, Belgrad, Nikola A. Dalini, győgtár Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C. Bologna, Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacroix & Co. Budapest, Torok J. Dr. Egger L. és J. Cairo, Cohn a. Rh., Noris, G. Brecken, tich, Luxemburg, Schmidt P., győgtár.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „papica”-védőjeggyel van ellátva. Földmulhatatlan sser minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátéve bármintessen 1 korona 40 fl. Szíjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcső

(csodakenőcsőnek nevezik)

utólrérhetetlen szívó erőjű és gyógyíthatatlan. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsvel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott oncosut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bejt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatósá mindenféle seb gyógyításánál.

Próbátéve bármintessen 1 kor. 80 fl. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg. Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cím: A. Thierry, győgtár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Isaigese, Dordogne, Koponhaga, fabrikon farma, Milánó, A. Bertoloni, Halm, Sevrige, Apot. Lejonet, Nantes, Pharmacie O. Fredet, Napol. Palermo, Paris, Pharmacie française, 1 & 2, Place de la République, Pharmacie Deprey, 11, Rue des Francs Bourgeois, Praga, Béma, Goro, Agonia, Col. Pollicinico, Bonab, Pharmacie P. Gerath, Sarajewo, Soged, Somers, Trieste, Valencia, Vienna, Zürich.

Csok ezzel a törvénysz. bejegyzett védőjeggyel valódi.

57474